

„Nowa Reforma” wychodzi codziennie rano.

Pranumerata wynosi:

Table showing subscription rates for 'Nowa Reforma' in various currencies and locations.

Pranumeratę i ogłoszenia (inseraty) uprasza się nadsyłać wprost do Administracji „Nowej Reformy” w Krakowie.

Redakcja: ulica Jagiellońska 16. Administracja: ul. św. Anny 1. 3. Telefon Redakcji 41. Administracji 241. Dla rozmów zamiejscowych 1572.

Rekopisów nadsyłanych Redakcja nie zwraca. We Lwowie sprzedawca numerów p. 8 Mk. w Biurze Dzienników S. Sokolowskiego, ulica Trzeciego Maja 1. 6 i w Biurze Półna, ulica Karola Ludwika 9.

Cena numeru 8 Mp.

NOWA REFORMA

Pranumeratę przyjmują:

Zamiejscową: Administracja „Nowej Reformy” i wszystkie urzędy pocztowe; miejscową: Administracja „Nowej Reformy”, — Biuro dzienników „Ruch” (dawniej J. Hojca i A. Salomonowej), ulica Szczepańska 1. 8; — Biuro dzienników Mariana Hapczyca ul. Jagiellońska 1. 7.

Zamiejscową pranumeratę i ogłoszenia (inseraty) przyjmują: we Lwowie Biuro Dzienników: A. Buchta, ul. Karola Ludwika 21; S. Sokolowski, ul. Trzeciego Maja 5. W Jarosławiu J. Soszyńska. — W Tarnowie M. Rzech. — W Wiedniu Herman Goldschmidt (sprzedaż oddzielnych numerów) i. Wolle 6. — M. Dukes Nachfolger, Haasenstein & Vogler (także w Hamburgu, Frankfurcie n. M., Berlinie, Lipsku, Bazylei i Wrocławiu). — R. Maso, (także w Warszawie, Berlinie, Hamburgu, Monachium i Norjmburgu). — H. Schalek, Wetzlar.

Ogłoszenia (inseraty) przyjmują Administracja „Nowej Reformy” za opłatą od miejsca wiersza nonparalelnego za raz 15 —. Do numeru niedzielnego i świętecznego oraz za układ tabelaryczny, cyfrowy, skomбинowany o 50 procent drożej. — Niespolony 20 Mk za miejsce wiersza. — Nadstawane po Mk 80 — od wiersza nonparalelnego. — Głosy publiczne po Mk 40 — od wiersza. — Na pierwszej stronie 60 Mk od wiersza. Drobiazgowość ogłoszenia po 5 Mk od słowa. Ogłoszenia zamiejscowe o 60%, z ograniczonymi 100%, drożej. Załączniki do „Nowej Reformy” (prospekty, cykliczne ogłoszenia i t. p.) przyjmują się w celu umowy.

AMERYKAŃSKA ŚLONINA DLA POLSKI.

Z Kopenhagi donoszą: W najbliższych dniach nadejdą do Gdańska transporty słoniny Morris Packing Company. Informacją dla zakupów wagonowych udziela: Gdańskie Biuro dla zakupów towarami Leopold Brandstätter i Spółka w Gdańsku, Grosse Wollberggasse 26, lub w Krakowie, ulica Karmelicka 1. 10.

DO SPRZEDANIA NATYCHMIAST OBSZERNY BUDYNEK FABRYCZNY Z WIELKIM OKRĄGŁYM KOMINEM

2554 w znakomitym stanie, z przylegającą 10-morgową parcelą, w tem 8 morgów stawu. Kolej, poczta, kościół, szkoła w miejscu. Cenę bardzo przystępną podaje Stefan Kijak w Wólcie Grządziej, p. Bolesław. 2659

Powstanie na Górnym Śląsku.

Kraków, 5 maja. W nocy z poniedziałku na wtorek między godziną 3 a 4 wybuchło w przemysłowych okręgach Górnego Śląska zbrojne powstanie ludności polskiej. Ktokolwiek śledził objawy życia naszego narodowego na Górnym Śląsku od chwili zapowiedzi plebiscytu i go jego wyniku, dla tego ten elementarny porwy ludu naszego nie może być niespodzianką. Już samo zarządzenie plebiscytu musiało wywołać wzburzenie umysłów, coż dopiero, gdy wspaniałomyślnie użyżenie prawa głosowania emigrantom niemieckim rozochwalało do najwyższego stopnia bojówki niemieckie, terroryzujące i prowokujące ludność polską, pod okiem komisji alianckiej, w sposób niesłychany i cyniczny! Do tego, raz silniejszym, raz silniejszym plomieniem tęgocznego zarzewia, dodała palnego materiału wiadomość, że komisja międzysojusznicza nawet tych gmin i powiatów górnośląskich nie przyznaje Polsce, które przy plebiscycie za przyłączeniem do niej stanowczo się oświadczyły. Zanim informację tę z urzędowej strony zmodyfikowano w tym kierunku, że decyzja w komisji międzysojuszniczej jeszcze nie zapadła i tylko odosobnione w tym sensie pojawiły się wnioski, — już było za późno, powstanie stało się tymczasem nieodpartym faktem. Ludność górnego najpierw rozpoczęła strajk w kopalniach, potem z bronią w ręku wyparła Niemców z powiatów rybnickiego, pszczyńskiego, zabrzańskiego i gliwickiego. W chwili, gdy słowa te piszemy, rozstrzygają się losy miasta Katowice.

Wypadek potoczył się już z niezwykłą szybkością. Pos. Korfianty zrzuceniwal za stanowiska przewodniczącego polskiej komisji plebiscytowej i objął odpowiedzialność stanowiska Naczelnika Górnego Śląska, mianując równocześnie Nowinę-Doliwę naczelnym wodzem zbrojnych sił powstańców na Górnym Śląsku. Zarówno proklamacja Korfiantego, jak rozkaz naczelnego wodza ujmują całą organizację ruchu powstańczego w ściśle określone ramy karneacji i nadają mu należycie obmyślany, celowy kierunek.

Wróży to bardzo pomyślnie o powodzeniu ruchu powstańczego, który spotkał się z silnym echem w całym społeczeństwie polskim. Cały Kraków odczuł głęboko rozgrywkę się wypadki. Przez oba dni ostatnie całe miasto było w ruchu. We wtorek wieczór odbył się obywatelski wiec w Szkole i na Ryńku, manifestacje w teatrach i na wszystkich zebraniach trójsojuszniczych. Uniwersytet zajął zdecydowane stanowisko wobec dziejących wypadków. Młodzież akademicka, zawsze patriotyczna, oświadczyła gotowość czynnego poparcia ruchu powstańczego. Rada miasta na posiedzeniu 5 maja zwołanem, uchwaliła utworzenie Komitetu Obywatelskiego dla poparcia sprawy Górnego Śląska i zawiolała dla niego milion marek.

Nie ulga najmniejszej wątpliwości, że cała Polska, wolna i niepodległa, użyżczy czynnego poparcia ruchowi żywołowemu, dla odzyskania przastarej ziemi Piastowskiej, okupowanej klawią polską i znojem. Nie możemy pozwolić, aby frymanczono lekkoomyślnie naszą ziemią i duszami polskimi. Ta dwulicowa gra dyplomatyczna, której pasę mogliśmy ofiarą, musi się rozegrać...

Nie wątpimy, że w tej ciężkiej chwili sojusznika nasza, Francja, użyżczy nam swojej żywołwej pomocy. Poseł Republiki francuskiej w Warszawie oświadczył we wtorek wobec delegacji obywatelskiej: „Ludność polska nie potuzeluje się niepokojem losem Górnego Śląska, gdyż Francja nie pozwoli i krzywdzić Polaków”. W poselstwie amerykańskim oświadczonej tej delegacji, że Amoryka „będzie popierać stanowczo Polaków”. W potrzebie poznaje się przyjaciół. Mamy nadzieję, że rząd tych dwóch mocarstw podzieli z zechca opinię swoich reprezentantów i poprz służną i sprawniawliwają sprawę Polski.

Działająca uroczyście Napoleońska skorażczy jeszcze silniejszym, niż dotąd, wezłem dwa sprzymierzone narody, których losy na tej sprawie rozgrywają się płaszczyźnie interesów. — Tylko silna Polska spełnić może obowiązki sojuszniczkim Francji.

Wiele jakkolwiek torem potoczają się nie dające się w tej chwili przewidzieć wypadki, mamy prawo śmiało i odważnie iść naprzód w naszych usiłowanach zabezpieczenia przyszłości naszej Ojczyzny. Obrona Górnego Śląska jest hasłem, które rozlega się dzisiaj po wszystkich ziemiach Polski.

fantym, domagając się opanowania ruchu powstańczego. Korfianty w odpowiedzi zaznaczył, że nie jest już panem sytuacji, lecz jej ulewornikiem, wobec czego musi się poddać prawdzie. Niezwłocznie po tej rozmowie nastąpiło udzielenie dymisji Korfiantemu ze stanowiska polskiego komisarza plebiscytowego.

NACZELNA WŁADZA WOJCIECHA KORFIANTEGO.

Z miejsca postoju dnia 3 maja, w rocznicę pamiętnej konstytucji 3 maja, wydał i ogłosił pozost. Wojciech Korfianty odezwę następującą:

Rząd polski odwołał mnie ze stanowiska komisarza plebiscytowego, ponieważ niezgodny byłym przeszkodził wybuchowi ruchu zbrojnego. Nie jestem już komisarzem plebiscytowym, ale jestem krwią z krwi, kością z kości Waszej, synem biednego ludu górnośląskiego, który od 20 lat cieszy się Waszym zaufaniem, który przez lat 20 walczył razem z Wami za prawo i wolność Górnego Śląska. Jako Wasz brat zawezwany przez walczących powstańców, strajkujących robotników i w porozumieniu się z naszymi partjami politycznymi, staje na czele naszego ruchu. Czynie to dlatego, aby ruch ten szlachetny przez zbrodnicze jednostki nie został zamieniony na anarchię, by nie działał się zbrodnie i przestępstwa, by normalny bieg życia czempredziej został przywrócony. Musimy zrzucić z siebie wszelkie ślady jarzma prusko-niemieckiego. Zwycięstwo osiągniemy za wszelką cenę i niema takiego mocarza na świecie, któryby nas mógł okieć ponownie w kajdany germańskie.

Celem ujęcia żywołowego ruchu zbrojnego w ramy organizacyjne, mianuję niniejszem głównym dowódcą ludców powstańczego powiatu Doliw, któremu wszyscy komendantów dowódcy i powstańcy, winni bezwzględnie posłuszeństwo. Od tej chwili jesteście żołnierzami i postępujcie jak honor żołnierski nakazuje. Zakazuję wszelkich gwałtów, grabieży, zrzucania się nad ludźmi bez względu na ich język, wiarę lub pochodzenie. Zachowanie się powstańców powinno być wzorowe, mienia, życia i zdrowia bezbronnym ludzi nauzasz nikomu nie wolno. Zebraniom uszwania urzędników, a ich samych wzywam do sumiennego spełniania obowiązków i wprawy na stanowiskach. Niepożądanych urzędników usunę sam lub użyżnią to pozwolone przezemnie do tego osoby.

Nazwiska osób aresztowanych oraz przyjeźnię lub aresztowania dowódcy powstańców muszą mi w ciągu 24 godzin donosić. Karę śmierci będzie karany każdy, kto dopuści się kradzieży, popelnionej z użyciem broni, lub przez wzięcie się, każdy, kto dopuści się wymuszenia jakiej korzyści osobistej przez użycie broni lub gwałtu, każdy kto dopuści się morderstwa, zabójstwa, rozboju, zgwałcenia osoby płci żeńskiej, podpalenia, wtłoczenia wartatów pracy, wodociągów, elektrowni, gazowni.

Na władze powstańcze nakładam obowiązek czuwania nad porządkiem i bezpieczeństwem publicznym i nadaje im niniejszem prawo do użycia wszelkich środków potrzebnych celem zapewnienia porządku i bezpieczeństwa publicznego. Każdy, kto wykroczy przeciw zarządzeniom wydanym lub do przedwidzianiu im drugich podlega, będzie karany więzieniem do 5 lat, aresztem do 6 tygodni, lub grzywną od 20 do 150 tysięcy marek.

Powierzam wyimar sprawiedliwości niezczłobowi obwinionym powstańcom i osobom cywilnym, ujętym przez powstańców sądom polowym.

Sąd polowy składać się musi o ile możliwości z przewodniczącego, znajomego prawa, a przynajmniej z dowódcy baonu i z wóch ławników. Wybranych przez tegoż. Ławnik musi być najmniej lat trzydziści. Sąd zwołuje dowóca, mający prawo najmniej dowócy baonu. Karę śmierci można wykonać tylko po zatwierdzeniu przezemnie wyroku. Karę wykonuje się przez rozstrzelanie. Sąd polowy podnosi te dowoly, które sam za potrzebne uznaje i z zasady słuha świadków pod przysięgą. Z rozpraw sądowych powinien sąd spisać protokół oraz treść wyroku z podaniem faktów udowodnionych.

ROZKAZ NACZELNEGO WODZA POWSTAŃCÓW.

Mianowany naczelnym wodzem powstańców Nowina-Doliwa ogłosił 3 maja o godz. 5 rano z miejsca postoju rozkaz następujący: Grozi nam niesłychana krzywda, wbrew traktatowi wersalskiemu, wbrew wynikom głosowania okręgu przemysłowy i polskie powiaty mają być znów oddane pod jarzmo pruskie. — Równocześnie niemieccy przamyślowcy narażają się nad tem, jak po przyłączeniu tych części do Niemiec usuwają z nich robotnika polskiego z kopalni i hut i zastąpiją go obcym. Powstańcy! Na ztratę ziemi, na dalsza niawole, na germanizację i na odłączenie od wolnej Polski, na wyzuczenie z naszych warsztatów pracy, pozwolcie nie możemy. Jeśli spokojnie przeprowadzane, pomimo teroru niemieckiego, głosowanie nie wystarczy do udowodnienia, wobec świata naszych praw, musimy poprzec je siłą.

Z karabinami, ukrywaniem w czasie niewoli, z bronią, pozostała z dwóch poprzednich powstań, zerwaliście się na mój rozkaz dzisiaj, zaskoczeniem obsadziliście szereg gmin i miast i gotowi jesteście bronić swej ziemi do ostatniej kropli krwi. Rozkazuję rozbrajać dalej z całą energią bandy Stosruplerów niemieckich, wobec spokojnie zachowującej się ludności niemieckiej okazać, na całym świecie znaną, polską tolerancję. Wzajemki rabunek pod karą śmierci zakazany. Wobec władz koalicyjnych zachowywać bezwzględna lojalność i nie dać się porwać pod żadnym warunkiem do zażęgu z nimi. Przenasze ręce musi odzyskać lud górnośląski te części naszej świętej ziemi, które nam się należą. W tej myśli walczmy, a zwycięstwo pewne.

Rząd wobec wybuchu powstania.

Warszawa, 5 maja (Tel. wł.) »Kurjer Warszawski« pod datą 4 m. pisze:

Według naszych informacji, które zresztą potwierdzają liczne fakty, rząd został zaskoczony wypadkami na Górnym Śląsku. Mianowicie do wczoraj popołudnia był pozbawiony jasnych wiadomości o sytuacji na Górnym Śląsku. Kiedy nadeszły pierwsze ogólnikowe donieszenia, sygnalizujące wzburzenie umysłów na Górnym Śląsku, czynniki rządowe, a przedewszystkiem premier Witos, starały się wpłynąć uspakajająco, jednak nie odniosło to skutku. Zaraz w pierwszych chwilach wybuchu akcji zbrojnej na Górnym Śląsku, rząd zdał sobie sprawę z całej powagi tego faktu i z wielu możliwości, które mogą wynikać, a mogą skomplikować poważnie sytuację. To też bezwzględnie wysłano relacje do państw sprzymierzonych, oraz przesłano obszerny raport dla ministra spraw zagranicznych Sapiehy, bawiącego obecnie w Londynie.

Dzisiaj rząd uczyni »demarche« o posłów państw sprzymierzonych w Warszawie i złoży im werbalną notę. Treść tej noty trzymama jest narazie w dyskrekcji. Wiadomo tylko, że rząd, pragnąc usilnie wpłynąć na uspokojenie Górnego Śląska, uczyni wszystko, aby przyspieszyć decyzję w sprawie losu tej dzielnicy, gdyż to jedynie może położyć kres zaburzeniom, a tem samem unieruchomić groźne komplikacje, gdy tymczasem wszelkie zwlekkanie z decyzją będzie podrywało akcję zbrojną.

Azkołwiek akt rozpęczy ludności górnośląskiej, jej zbrojny protest, postawił rząd w tak trudnej i nadzwyczaj ciężkiej sytuacji, można mieć nadzieję, że przy żywołwej woli aliantów uda się te akcje zlikwidować. Aby to osiągnąć, wszystkie mianowane czynniki w polityce zagranicznej muszą zdać sobie sprawę z charakteru tej akcji. Jest to żywołwy odruch rozpęczy ludności, która wywołuje nad wyraz żywołwy odziew w całym społeczeństwie.

Nie dalek, jak wczoraj, rząd otrzymał całe stony rezolucyj, które powzięto we wszystkich miastach polskich, a które wyrażają zdecydowane protesty przeciwko krzywdzącemu projektom niesprawiedliwego podziału Górnego Śląska.

NOTA WERBALNA RZĄDU POLSKIEGO. Warszawa, 5 maja (Tel. wł.) W dniu 4 maja podsekretarz stanu Piłtz wręczył przedstawicielom mocarstw sprzymierzonych notę werbalną rządu polskiego w sprawie sytuacji na Górnym Śląsku. Treść noty sprawnia się do oświadczenia, że rząd polski nie może wzięć na siebie odpowiedzialności za wybuch powstania, które wywołane zostało wiadomością o spodziewanej decyzji, niezgodnej z wynikiem plebiscytu i z przewidzianiami w traktacie wersalskim konsekwencjami.

ZAMKNIĘCIE GRANICY GÓRNOŚLĄSKIEJ. Warszawa, 5 maja (PAT). W związku z wypadkami na Górnym Śląsku minister spraw wewnętrznych decyzją swoją z dnia 3 maja zarządził zamknięcie granicy Górnego Śląska aż do odwołania.

WRAŻENIE W WARSZAWIE. Warszawa, 5 maja (East Express). Dnia 2 obdywały się ważne posiedzenia pofnne Rady ministrów w sprawie Górnego Śląska. — Wiadomości opelskie uprniwały w Warszawie wstrząsające wrażenie. Związek stowarzyczeń rozpiął odezwę, wywołując do walki w razie pokrzywdzenia ludu górnośląskiego.

OŚWIADCZENIE KOMISJI MIĘDZYSOJUSZNICZEJ. Bytom, 5 maja (PAT). Międzysojusznicza komisja w Opolu ogłasza co następuje: Ponieważ w pewnych gazetach ukazały się wiadomości, że już zapadła decyzja sprzymierzonych co do nowej granicy górnośląskiej w następstwie plebiscytu, komisja międzysojusznicza oświadcza, że wiadomości ta jest bezpodstawa.

Bytom, 5 maja (Tel. wł.) Komisja międzysojusznicza w Opolu nie przedstawiała dotad zgodnego raportu. Nadeszły tylko do Londynu dwa oddzielne sprawozdania, a to francuskie po myśli tak zw. linii Korfiantego i drugie angielsko-włoskie, przyznające Polsce powiaty: Rybnik, Pszczyzna i część Tarnogórskiego.

Warszawa, 5 maja (Tel. wł.) Jak nas z pewnych kół poselskich informują, komisja aljankowa wysłała specjalnego kurjera do Paryża, który zawiązał tam dwa projekty propozycy co do podziału Górnego Śląska. Projekt francuski przyznaje Polsce część Górnego Śląska na podstawie linii Korfiantego. Projekt włosko-angielski przyznaje Polsce powiaty: rybnicki, pszczyński, katowicki, tarnogórski i część lublińskiego. (Na potwierdzenie ostatniej części tej informacji, należy jeszcze zczekać. Prz. red.)

ODWOŁANIE WOJSK WŁOSKICH.

Warszawa, 5 maja (Tel. wł.) Wedle otrzymanych przez rząd polski wiadomości, dotychczas jednak nie stwierdzonych, wojska włoskie, stajonowane na Górnym Śląsku, mają być odwołane.

SIMONS I FEHRENBACH O SYTUACJI.

Wiedeń, 5 maja. (Tel. wł.) Donoszą tutaj z Berlina:

Na posiedzeniu parlamentu niemieckiego w dniu 4 m. stwierdził prezydent Simons groźne położenie na Górnym Śląsku. Okręg gliwicki jest w ręku polskiem. Zabrze i linje kolejowa obsadziło wojsko francuskie. Miejscowości w pobliżu Zabrze są w ręku polskiem. W Bytomiu zdemolowany został przez Polaków lokal redakcji »Ostdeutsche Morgenpost«. W Bytomiu panują polski, ale okoliczne miejscowości obsadzili Polacy. W okręgu m. Rybnik, Pszczyzna i Wielkie Strzelce szereg miejscowości zajęli uzbrojeni powstańcy. Jest to ruch powstający na obszarze t. zw. linii Korfiantego. Obecności regularnych wojsk polskich nie można było stwierdzić, atoli wszystko wskazuje na wielkie przedsięwzięcie ze strony polskiej.

Z powodu interwencji rządu niemieckiego, międzykoalicyjną komisją na konferencji w przedstawicielami niemieckimi na Górnym Śląsku uznano powagę położenia i objawiła zdecydowaną wolę przywrócenia spokoju i porządku. W tym celu w powiatach zagrożonych ogłoszony został stan oblężenia.

Wedle twierdzenia Simonsa, wojska francuskie wyparły Polaków z Katowic, którzy rozproszyli się po okolicznych wsiach. Skutki powstania są niechlubne. Mowca wyraził nadzieję, że Górný Śląsk zostanie przy Niemcach. Kanclerz Fehrenbach tłumaczył, że natchmianstowe omawianie tej sprawy nie jest wskazane. Należy zczekać, czy komisja międzykoalicyjna spełni swoje zobowiązania. Może uda się jeszcze całe zajęcie zlikwidować.

UKŁAD GÓRNIKÓW Z WŁAŚCICIELAMI KOPALN W GLIWICACH.

Bytom, 5 maja. (PAT). Układy górników z właścicielami kopalni gliwickich doprowadziły ostatecznie do zupełnego porozumienia. Kopalnie gliwickie przynją z powrotem wszystkich wydalonych robotników. W dniu trzeciego maja odbyło się posiedzenie wydziału rozjemczego, na którym zarząd kopalni oświadczył, że przyjmuje z powrotem wydalonych, a więc także i tych, którzy w czasie plebiscytu agitowali za Polskę.

Wielkie manifestacje w Krakowie

Kraków, 5 maja. Wniewo o zamierzonym a wiecie krzywdzącym Polskę podział Górnego Śląska, rozszalała się onegdaj po całym Krakowie z błyskawiczną szybkością, wywołując powszechne oburzenie. Po wsiach powiatu krakowskiego odbyły się wiece protestujące. W mieście panował ruch gorączkowy. Po południu rozszalała się wiadomość o zajęciu przez górników górnośląskich niektórych powiatów Górnego Śląska, z każdą chwilą wyczekiwano więc pozytywnych wiadomości.

Podczas przedstawienia popołudniowego w teatrze Powszechnym, prof. Pachonński wygłosił przemówienie, zakończone protestującą rezolucją, uchwaloną wśród burzliwych oklasków, przez publiczność. Podobne manifestacje odbyły się w teatrach na przedstawieniach wieczornych. W teatrze im. Słowackiego przemówił K. H. Rostworowski, zaś w teatrze Powszechnym p. Moszczyk.

Wieczorem o godz. 8, odbył się w sali „Sokolę” obrzymi wiec, w którym wzięły udział kilkadziesiąt tysięcy obywateli krakowskiego. Wiecek tysięcy Rzymieko, zaznaczając, że ma się on odbyć pod hasłem „Górný Śląsk w niebezpieczeństwie”. Następnie po wybraniu prezydium, do którego wszedł jako przewodniczący prez. Federowicz, oraz przedstawiciele wszystkich stronnictw politycznych, i wreszcie po odczytaniu przez prof. Pachonńskiego ostatnich wiadomości z Górnego Śląska, wygłosił przemówienie pos. Taba czyński. — Mowca wskazał, że minęły już czasy, w których o wolę ludu decydowały pewne klasy uprzywilejowane. Dziś o losach ziem mówi cały naród, to też i o lud górnośląski musi się upomnieć cała Polska. Śląsk trzeba będzie siłą zdobywać (okrzyki: Bedziemy), bo nie pozwolimy, aby nim rzucono, jak piłką.

Z kolei przemówił imieniem Polskiej Partii socjalistycznej, p. J. G o s z e w s k i, zaznaczając, że robotnik polski domaga się, aby rząd polski wystąpił zbrojnie w obronie ziemi śląskiej. Następnie mowca przedstawił następującą rezolucję:

Zgromadzeni obywatele miasta Krakowa na wiecu dnia 3 maja uchwalają: „Stwierdzamy, że Górný Śląsk, w myśl traktatu wersalskiego oraz na podstawie plebiscytu według gmin, powinien w większości przypaść Polsce. Wzywamy rząd polski, aby wobec wiadomości o nieprzychylnym dla Polski stanowisku większości komisji sojuszniczej, użył wszelkich środków, aby nie dopuścić do oddania polskiej ziemi i polskiego górnika na łup wrogów nam kapitalistów. Oświadczamy, że na wezwanie rządu, cała polska ludność gotowa jest udzielić wszelkiej pomocy ludowi górnośląskiemu”.

Z kolei przemówił imieniem Narodowej Partii Robotniczej, p. D a b r o w s k i, oświadczaając, że przyłącza się do rezolucji P. P. S., żądając obrony robotnika na Górnym Śląsku. Wobec takiej chwili, wszystkie stronnictwa muszą sobie p dać dłoń.

Wreszcie w gorącej sferze przemówił jeden z akademików, Górnoślązki, zaznaczając, że jeżeli kalleja nie zechce iść po myśli żądań ludu górnośląskiego, to on sobie sam wywalczy sprawiedliwość. Lecy Górny Śląsk jest słaby, wobec tego prosí Polskę, aby nie szezdziała ani mienia, ani krwi, bo w Górny Śląsk znajdzie najgoręcej sprawę polską milujących braci.

Przemówienie to przyjęto długotrwałymi oklaskami.

W końcu odczytano drugą, następującą rezolucję:

„Obywatelu miasta Krakowa, zgromadzeni w sali „Sokola” w dniu 3 maja na wiadomość, iż większość komisji sojuszniczej za zapropozwaną Radzie Najwyższej oddanie Niemcom niemal całego Górnośląska, wyrażają jednomyślnie uczucie gorącego oburzenia przeciwko zamiarowi złamania traktatu wersalskiego; dają wyraz przekonaniu, że Górny Śląsk w większości swoich gmin objawił wolę nalenżenia do Polski i że wszelkie inne rozstrzygnięcia, byliby ciężką krzywdą wyrządzoną ludności śląskiej i całego narodu polskiemu; słubują wobec ludu górnośląskiego, iż cała Polska stanie przy nim w tej ciężkiej godzinie i udzieli mu pomocy, na jaką tylko stać wolny naród; wyrażają przekonanie, że rząd polski nie dopuści do tej strasznej krzywdy i że sojusznicy Polski, Francja, dopomocą nam do uzyskania sprawiedliwości dziejowej.

„Ludu śląski, wytrwaj do końca! Zwycięstwo musi być nasze!”

Obie rezolucje przyjęto wśród oklasków jednogłośnie.

Ponieważ większa część uczestników nie mogła pomieścić się w sali „Sokola”, więc ruszono po zamknięciu tego zromadzenia przez prez. Federowicza.

NA WIEC W RYNKU

pod pomnikiem Mickiewicza odbył się majacy. Obrzymia fala ludzi około godziny 9 wieczór odpynęła z pod „Sokola” na Rynek i wypełniła jego wschodnią połac. Tutaj kilku mowców wygłosiło płomiennę mowę w obronie praw ludności polskiej do Górnośląska, poczem uchwalono rezolucje analogiczne z przyjętymi na zgromadzeniu w „Sokole”.

Odpisując „Roty”, zakończyła się ta wspaniała, masowa manifestacja ludności krakowskiej.

MANIFESTACJA UNIWERSYTETU KRAKOWSKIEGO.

Onegdaj o godz. 6 wieczorem zwołał rektor uniwersytetu Jagiellońskiego zebranie profesorów do sali Senatu. Na zebraniu tem zapadła jednomyślnie następująca rezolucja:

„Profesorowie, docenci i asystenci uniwersytetu Jagiellońskiego, pod wrażeniem wiadomości, jakoby niektóre mocarstwa skłonne były przyznać Niemcom prawie cały obszar polski na Górny Śląsk, łączą się z całym narodem polskim w gorącym proteście przeciwko takiemu rozstrzygnięciu sprawy śląskiej, o ileby ono zapasło miało. Zarówno tekst traktatu wersalskiego jak i faktyczne stosunki narodowościowe Śląska przemawiają przeciwko temu. Ogromna większość gmin śląskich jest albo przeważnie, albo wyłącznie polską, a lud śląski objawił w plebiscycie swoje gorące uczucie polskie. Przesyłając mu za to wyrazy czci, wyrażamy też przekonanie, że rząd polski odejmie wszystkie wskazane rozumem i miłością Ojczyzny kroki, aby do skrzywdzenia tego ludu nie dopuścić”.

WIEC MŁODZIEŻY AKADEMICKIEJ.

Wczoraj o godzinie 1 w akademii w wielkiej sali Kopernicka Coll. Novi odbył się obrzymi wiec akademicki, zwołany z inicjatywy rektora. Wiec, w którym wzięto udział przeszło dwa tysiące akademików, otworzył rektor Estreicher, zaznaczając, że obecnie przeżywamy tylko wypadków, jakich nasi ojcowie nie przeżywali przez lata. Dzisiejszy wiec jest dowodem, że w razie niepomysłnego obrutu w sprawie górnośląskiej, państwa zachodnie spotkają się z najgwałtowniejszym oporem całej Polski, a przedewszystkiem młodzieży.

Po przemówieniu rektora, przerywanem burzliwymi oklaskami, wiec przemieścił się do vestibulu. Młodzież dumnie wypełniła korytarze od parturu aż po drugie piętro. Tutaj przemówił akademik K i r k o w, wskazując, że ziemia górnośląska jest dla polskiej młodzieży najdroższą. Wybuchło powstanie, a robotnik górnośląski nie tylko przy urnach plebiscytowych, ale i z bronią w ręku manifestuje, że jest Polakiem. To też teraz Polska nie może pozwolić, aby ta stara ziemia Pastowska frymarczono. Młodzież nie zostawi Górnośląska bez obrony i jak dotychczas stała w obronie ojczyzny, tak i obecnie nie cofnie się przed żadną ofiarą. Pojździemy tam wszyscy.

Z kolei odczytano następującą rezolucję, przyjętą wśród entuzjastycznych oklasków:

1) „Młodzież akademicka uniwersytetu” Jagiellońskiego zapewnia swoich braci na Górny Śląsk, że na pierwsze wezwanie gotowa jest stanąć w ich szeregach i krwią swoją bronić ich prawa. 2) Wzywa rząd wraz z całym społeczeństwem polskiem, by użył wszelkich środków ku obronie Śląska, i, nie cofając się przed zbrojnym wystąpieniem, w czem może być pewny, czynnego poparcia młodzieży i całego narodu. 3) Stawia przed opinią całego świata hańbę i próbę ze strony pewnych państw koalicji przefrymarchowania praw ludu polskiego wbrew jego wyraźnej woli i postanowieniu traktatu wersalskiego, oraz zwraca się z gorącym wezwaniem do młodzieży francuskiej, by, pamiętając na niedawny los przez tych samych Niemców cieniem Alzacji i Lotaryngji, stanęła razem z nami w obronie traktatu wersalskiego i zwycięstwa nad Niemcami. 4) Wobec powołania akademickiego komitetu Obrony Śląska Górno, który na podstawie uchwał dzisiejszego wiece i w porozumieniu z miarodajnymi czynnikami powołał ostatecznie decyzje i zorganizuje akcje akademickie.

Następnie młodzież z gmachu uniwersytetu, śpiewając „Rotę”, podążyła pod pomnik Mickiewicza, gdzie przemówił rektor Estreicher, wyrażając do zjednoczenia wszystkich sił i odrzucenia wszelkich bawi nartykularnych. Kończąc przemówienie, rektor Estreicher (wznosił okrzyk: „Niech żyje rząd polski, niech żyje Naczelnik Józef Piłsudski!” Po burzliwych oklaskach, odczytano rezolucje uchwalone w uniwersytecie, poczem przemówił akademik M i c h e j d a imieniem studentów Akademii górniczej, łącząc się z powyższą rezolucją. Wiec zakończono odpisaniem „Roty”.

PROTESTUJĄCE POSIEDZENIE RADY MIEJSKIEJ.

Wczorajem o godzinie 7 odbyło się posiedzenie Rady miejskiej w sprawie Górnośląska. Posiedzenie odbyło się przy licznym komplecie. Do zgromadzonych przemówił przyzdynt Federowicz:

„Wiadomość o raporcie komisji międzysosuzniczej wywołała w całej Polsce żywe oburzenie. Pod wpływem tej wiadomości zbraliśmy się dzisiaj, aby, jako obywatelska reprezentacja, uroczyście zaprotęstować przeciw gwałceniu woli ludu górnośląskiego. Sprawa nasza, tak dobra i widocznie słuszna, nie może być żadną miarą przegrana. Dziś winniśmy zachować wiarę i nie pomniejszać ufności, aby przekonać ludzi, że za Śląskiem stoi cały naród polski. Dziś nasze posiedzenie ma być wyrazem niezłomnej woli, że sprawiedliwości musi stać się zadanie.”

Następnie prezydent po porozumieniu z reprezentantami wszystkich klubów radzieckich, przedłożył imieniem przyzdynt miasta następującą rezolucję:

Rada miasta uchwała: 1) Rada miasta wyraża najgłębsze przekonanie, że wola ludu górnośląskiego, wyrażona przez plebiscyt, musi być nie tylko formalnie przez mocarstwa sojuszniczo uznana, lecz także co rychlej przez te mocarstwa w czyn wprowadzona, jeśli wogóle ma się stać zadanie prostej sprawiedliwości ludów woli woli wobec narodu, który świeżo wolność uzyskał i tę wolność walką swą ugruntował.

2) Rada miasta Krakowa zwraca się do rządu do stanowczym żądaniem, aby przez szybkie i energiczne wystąpienie wobec mocarstw sprzymierzonych wyraził i zadokumentował przed całym światem niezłomną woli narodu polskiego do połączenia się ze swoimi braćmi na Górny Śląsk; energiczna postawa rządu znajdzie żywy odzwiek w społeczeństwie i uzyska jego najpóźniejsze poparcie. Dla zorganizowania obrony praw ludu śląskiego powołuje Rada miasta do życia Obywatelski Komitet pomocy dla kresów śląskich i uchwała na razie asynować do dyspozycji komitetu kwotę jednego miliona marek polskich.

3) Rada miasta Krakowa przesyła walecznym braciom na Górny Śląsk wyrazy podziwu za hart, męstwo i poświęcenie, oraz wyraża przekonanie, że wola ludu górnośląskiego doprowadzi do połączenia Śląska z Macierzą.

Powższe rezolucje Rada miasta przyjęła jednomyślnie wśród niemiłkających oklasków. Z kolei Rada powołała do życia Komitet obrony Górnośląska, do którego wchodzi z łona Rady miejskiej: Adelman, poseł dr Bohowski, dr Emilewicz, Jasiński, ks. Kasprzyk, Kosobudzki, Łuczko, Ostrowski, dr Starzewski, poseł Tabaczynski, Turcki i prof. dr Zoll.

Pierwsze posiedzenie Komitetu odbędzie się dzisiaj, we czwartek, o godzinie 12 i pół w południe w sali konferencyjnej magistratu.

Święto Napoleońskie.

Kraków, 5 maja.

Dzisiaj Francja obchodzi setną rocznicę śmierci wielkiego wojownika i przewodcy, dzięki któremu przez pewien czas była pania losów całej Europy. Przeciw temu obchodowi wystąpili skrajni radykali, wydała protest i Łoza Wielkiego Wschodu, ale nie powstrzymało to społeczeństwa francuskiego od oddania hołdu pamięci meza, od którego prochy bija blask nieśmiertelnej chwały. Nikt ani przedtem, ani potem, tak jak Napoleon, nie rozszalił imienia Francji, nikt nie postawił jej na szczytowie takiej potęgi — zadaniem śmiercielnikowi nie było dane ozdobić kart dziejowych tak wspaniałą epopeją. Stąd też rocznica Napoleońska stała się świętem narodowym, a świetny program jej obchodu, zapowiada manifestację uczuć patriotycznych w wielkim stylu. Sprzyjała temu i nastroje polityczne obecnej chwili. Francja znów stała się pierwszorzędną potęgą, znów jej miecz rozstrzygnął losy Europy, znów przemiegnia brutalne sily, zrzuciła z tronów mocarzy, znów tuzima straż nad brzegami Renu i wytyka granice państw i narodów.

Silnem odbiciem uroczystości francuskiej, będzie obchód warszawski, do którego i Kraków, w miarę sił się przyłącza. I tu nie jest bez wpływu nastój polityczny, chęć zmanifestowania wspólności interesów z Francją i wyrażenia jej uczuć wdzięczności za oredowienie spraw naszych. Ale sama postać Napoleona budzi u nas także żywe uczucia, wiąże nas z tylu najdroższymi wspomnieniami, że i bez chwilowego nastroju, rozpacz jego nie pomniełobyśmy milczeniem.

Przeżyliśmy już na tem miejscu, kim był Napoleon dla nas, dla czego, mimo wszelkich zastrzeżeń i najśluszej opinii czynionych mu zarzutów, postać jego otaczamy pietyzmem, do którego nabył prawo. Nie bedziemy się tu powtarzać, ale jeszcze kilkoma słowy, uwagi nasze uzupełnimy.

Ze współczesnych Napoleonowi, najlepiej można uczucia nasze określić Brodziński. „Nie nam było sadsie — pisał — czy on piekła czy nieba zostawił; nie będąc naszym zbawcą, był naszym mścicielem.”

W roku 1812, przed rozpoczęciem kampanji, w instrukcjach, udzielonych, jędacemu do Warszawy Bignonowi, rozwiął on gruntuownie plan urzadzania Europy, którego urzeczywistnienie niezbędnym warunkiem miała być niepodległość Polski. Układ nowego systemu politycznego, polegającego na równowadze i wzajemnym bezpieczeństwie państw, wymagał, według planów Napoleona, takiej Polski, która by nie podlegała wpływom ani Rosji ani Prus i przedstawiała w ten sposób rękojmię dla Europy zachodniej.

Mówi, że historia się nie powtarza, a jednak żyjemy w czasach, w których owe plany Napoleońskie zdają się urzeczywistniać.

Po zawiedzionych nadziejach, po odwołaniu z Moskwy, mówił Napoleon do Polaków: „La dernière guerre avec les Russes eut pour la Pologne... Peut être aussi, messieurs, que votre malheureuse étoile a entraîné la mienne.” Należy o tem pamiętać, że utworzonego przez siebie Królestwa Warszawskiego, nadał Napoleon konstytucję postępową, demokratyczną, do jego kodeksu cywilny stał się łącznikiem Polski z Zachodem. „Wywarł on — mówi prawnik-historyk — niemiłosierny wpływ dodatni na ustalenie stosunków rodzinnych i majątkowych, a to dzięki zasadzie równości bezwarunkowej obywateli wobec sądu i prawa, zasadzie równości w spadkobranium, ustalenia sto-

sunków sąsiedzkich dziedzin, nadewszystko zaś uświęcenia ducha demokratycznego czasów, wśród których prawodawstwo Napoleońskie do życia powołane zostało.”

Nie zapomnijmy dalej i o tem, że choć Napoleon „lwa rewolucji włożył kaganiec na paszczę”, to ze zlotami jego orłami rozchodzili się po całej Europie nietylko zasady demokratyczne, ale i idee wolności ludów. Powołał do życia nietylko Polskę, ale i Włochy.

Dziwna losów koleja, rewolucyjna Francja wywołała gwałtowny wzrost reakcji, a imperializm Napoleoński zrucał posiewy wolności i demokracji.

Może być słuszną opinią Chateaubrianda o Napoleonie w „Memoires d'outre tombe”: Był to poeta czynu, obrzymi geniusz wojny, nieznużony umysł, głęki, wrażliwy, pracowity i rozumny prawodawca — ale zgrubił Europę z tą samą szybkością, z jaką ją zdobył. Cady świat miał u swych stop, ale wy dobył z tego tylko wiezieni dla siebie, wygnanie dla swojej ródziny, ustatę wszystkich zdobywców...”

Opinia ta, wychodząca zresztą z pod pióra stronnika Bourbonów, nie liczy się z tem, co Napoleon zostawił po sobie, nie liczy się z legendą Napoleońską.

W naszych czasach porobiorowych, tak Napoleon, jak i ta legenda, odegrała pierwszorzędną rolę.

Resztki wojska polskiego, wiernie „bogowi wojny” — tak w dniach sławy jak i upadku, pod murami Lipska i Paryża, zachowały tę samą nieugiętość, to do kultu podniesiono pojście rycerskie, które okazały w dniach chwały pod Smolnietrą i w dniu klęski pod Berezyną. Thiers, tak mało nam przychylny, żaluje pozostaństwa w r. 1813 zalóg polskich w twierdzach nad Wisłą i Odrą. Znajdowało się tam — pisze — dwadzieścia tysięcy Polaków, tak walecznych i tak wiernych, że im zaledwie żołnierze starej gwardji sprostać mogli... Wóró bohaterstkich resztek wojska polskiego, które były kadrami armji polskiej w r. 1815—1831, żyła pamięć wielkiego wodza, pamięć dokonanych wielkich czynów...

Po roku 1831, wśród „nieznasek i swarów” na emigracji, występując jako szup ognisty wodzący naród do ziemi obiecaniej, wielki wieszcz, mowca i publicysta Mickiewicz. Widział on w Napoleonie wielkiego reformatora i odrodziciela ludzkości, — proroka, zesłanego przez Boga... Takim samym prorokiem był Napoleon dla Słowackiego, dla Krasinskiego, takim samym „prorokiem nowych dni”, poprzednikiem „wielkiej przemiany” dla Tomaszewskiego — on „prostował drogę” przed „sprawą Bożą...”

A że Mickiewicz był dla ludzi swego pokolenia i „miodem i mlekiem, i żółcią i krwią” duchow... był jednym z filarów podtrzymujących sklepienie, złożone nie z glazów, ale z serc tylu żywych i kmiawych, że „my z niego wyszy” (Krasński), więc z kultem Mickiewicza wzrastał i kult Napoleoński...

Legenda Napoleońska, zmartwychwstała z nową siłą przy Napoleonie III, wraz z poezją Mickiewiezowska, bypotnotyzowały wznalżyły i pełen ptęmasiówku entuzjastycznych naród aż do r. 1864, a nawet w pewnym stopniu do r. 1870.

Wpływ przeto Napoleona na losy polskie, na patriotyzm polski, nie ustal z jego upadkiem — przeszło pół wieku oddziaływał na społeczeństwo, na armję, na emigrację, na poczę...”

Wszystko to razem jest prawem, nabytym przez Napoleona, abyśmy oddali hołd jego pamięci, abyśmy myśla naszą biegli w dniu dzisiejszym pod Łuk Triumfalny, przy którym prezydent Republiki weźmie udział w uczczeniu cesarza i ku Tamowi Inwalidów, gdzie przy sankofagu największego meza Francji będzie przemawiał marszałek Foch, pogromca Niemiec, spadkobierca zwycięskiej sławy Napoleona.

Rocznica Konstytucji Trzeciego Maja.

Kraków, 5 maja.

Onegdajsze uroczystości majowe z powodu padającego przez cały ranek deszczu, przybrały charakter znacznie skromniejszy, aniżeli było zapowiadane.

Nie odbyła się zatem zapowiadana główna uroczystość na Ryнку. Cała uroczystość ograniczyła się tylko do nabożeństw na Waweli i w kościele garnizonowym św. Piotra. W kościele katedralnym odprawił nabożeństwo ks. prałat Podwim w asystencji kanoników katedralnych i w obecności ks. biskupa Nowaka. Udział w nabożeństwie wzięli: starosta Kowalkowski, przyzdynt Federowicz, oraz wieoprezydenci z gromad radców miejskich, rektor Estreicher z profesorami uniwersytetu, prezes Akademii Umiejętności K. Morawski, generałowie Szeptyki, Osieński, Kosteki, Piasecki i Truskowski, misja naukowa wojskowa, przedstawiciele towarzystw kulturalnych i społecznych, cechy ze sztan-tarami, weterani z roku 1893, deputacje młodzieży szkół średnich z profesorami, kolejarze z Polskiego Związku Kolejowców, pracownicy kolejowy z dyrekcji wileńskiej, którzy nieśli tablicę z napisem: „My, kresowcy, byliśmy, jesteśmy i będziemy zawsze z Polską”. Nadto zgromadziła się tłumnie publiczność — Podczas nabożeństwa ustawiono w wózgu z wawelskim działa oddały szcęg strzałów honorowych. Nabożeństwo zakończyło się odpisaniem pism: „Boże, coś Polskę”.

Równocześnie w kościele św. Piotra odbyło się nabożeństwo dla zalogi miasta.

W wszystkich szkołach odbyły się poranki, poświęcone konstytucji 3 maja, poprzedzone nabożeństwami w kaplicach szkolnych.

Po południu w kinie żołnierskim przy ul. Zwierzynieckiej odbył się koncert dla żołnierzy, urządzony staniem T. S. L. W ciągu dnia odbywały się na ulicach zbiórki przy stolikach na „Dar Narodowy 3 Maja”. Sklepy, urzędy i warsztaty pracy były zamknięte, jako w dzień święta narodowego. Miasto przybrało wygląd świąteczny.

W kościele ewangelickim odbyło się uroczyste nabożeństwo. Ks. Michejda w kazaniu wyzwał do miłości ojczyzny dla wypełnienia tej luki, która w pracy państwowej powstała w czasie między pierwszą i drugą konstytucją. Hymn „Boże, coś Polskę” zakończył nabożeństwo.

Staraniem reprezentacji gminy żydowskiej odbyło się we wtorek rano w świątyni postępowej uroczyste nabożeństwo dla młodzieży szkolnej. W nabożeństwie wzięli udział: wieoprezydent miasta Sare, przyzdynt Izby handlowej Epstein, przyzdynt gminy żydowskiej dr Rafał Lamulaj i barzdzynt licznie zebrana młodzież szkolna wraz z kierownikami i nauczycielami. Modlitwę odprawił rabin

dr Schmelkes. Na zakończenie odpisał chór świątyni „Boże, coś Polskę”.

WE LWOWIE.

Święto narodowe we Lwowie w rocznicę konstytucji 3-go maja obchodzone było bardzo uroczystie. Wszystkie gmachy miejskie, państwowe i domy prywatne przybrano chorągiewkami i zielenią. W oknach bieliły się setki tysięcy nalepek, sklepy pozamykano, w biurach i warsztatach ustała praca. Dzień pochmurny i deszczowy nie odstraszł mieszkańców od tłumnego wzięcia udziału we wspaniałym pochodzie.

Na obchód polanie, na wzgórzach cytateli, mszę polową odprawił ks. arc. Bilezewski. Honorowe miejsca zajęli u stóp ołtarza: Jeneralny delegat rządu, dr Galecki, dowódca okręgu jeneralnego, jenerał Lamezan, jenerałowie Stanisław Haller i Szymanski, członkowie misji francuskiej i angielskiej, posłowie sejmowi, przyzdynt miasta, Neuman z członkami przyzdyntu i Rady miejskiej, sekret uniwersytetu i politechniki, naczelnicy władz państwowych, liczne gromady oficerów wszystkich rang i t. d. — Polną wypełniła młodzież szkolna, stowarzyszenia, organizacje i wojsko. W czasie mszy śpiewał chór „Echa”. Podniosło kazanie wygłosił ks. Błotnicki. Na zakończenie publiczność odpiewała przyrządkach orkiestry „Rotę”.

Wśród rzęskiego deszczu ruszył obrzymi pochód z polanki do miasta, przesuując się przez szpalory wyszczępnę rzeszy rodaków. Pochód trwał przeszło godzinę. Wzięli w nim udział wszyscy uczestnicy mszy polowej, nie wyłączając wojska. Równocześnie z mszą polową odbyły się uroczyste nabożeństwa w katedrze, w kościele ewangelickim i w synagoge postępowej. Wczorajem odbyły się uroczyste przedstawienia w teatrze miejskim, w „Gwieździe” i w innych stowarzyszeniach.

W LODZI.

W dzień święta narodowego miasto było udekorowane flagami. Na placu Wolności odprawiono mszę polową dla wojsk garnizonu. Następnie uformował się pochód, który udał się do grobów poległych w walce z caratem, gdzie wygłoszono przemówienia.

W PŁOCKU.

„Kurjer Płocki” donosi, że dzień 3 maja był wielką manifestacją całej ludności miasta Płocka. Rano odbyło się uroczyste nabożeństwo w Bazylice katedralnej, poczem uformował się pochód, który ruszył pod magistrat. Tutaj odśpiewano tablicę marmurową.

Po poświęceniu tablicy, oraz oddaniu jej miastu i przyjęciu otrej rezolucji w sprawie bezwarunkowego przyłączenia Górnośląska do macierzy, pochód skierował się na plac Florjański, gdzie przy dźwiękach orkiestry odbył się defilada wojskowa przed udekorowanym herbem miasta. Po defiladzie pochód się rozwiązał. Miasto było wspaniale udekorowane. Po południu odbyła się zabawa ludowa na placu Florjańskim z biegami o mistrzostwo Płocka.

W GDAŃSKU.

Celem uroczysta rocznic Trzeciego Maja odbyło się z inicjatywy jeneralnemu konsulatu polskiego uroczyste nabożeństwo. Świątynia, przed którą wartę honorową pełnili dwie sekcje marynarzy polskich pod wodzą komandora Korytowskiego, zalodwio mogła pomieścić liczne zastępy Polonii gdańskiej. W przybyterjum zasięśli obok jeneralnemu komisarza, Macieja Biesiadeckiego, wysoki komisarz Ligi narodów, jenerał Haking, przyzdynt sonatu, dr Sahn, przewodniczący rady portowej, wszyscy akredytowani w Gdańsku konsulowie obcych państw, kierownik misji francuskiej, wiceminister Pluciński, oraz przedstawiciele polskich władz wojskowych i cywilnych w Gdańsku. Nabożeństwo zakończyło się odpisaniem hymnu: „Boże, coś Polskę”.

Po południu odbył się u jeneralnemu komisarza Biesiadeckiego przyjęcie, na które przybyło około 3.000 osób. Wśród obecnych zauważono komisarza Ligi narodów, Hakinga, przyzdyntu senatu dra Sahn, przyzdynta i członków Rady portowej, konsulów państw obcych i t. d. Zebranie wśród serdecznego nastroju przeciągnęło do późnej odziny. Na gmachu jeneralnemu konsulatu polskiego powiewała flaga polska przez cały dzień. Wszystkie obecne konsulaty wywiesiły flagi swoich państw z okazji polskiego święta narodowego.

W BRUKSELI.

Z okazji polskiego święta narodowego odbyło się w Brukseli w kościele św. Gertrudy uroczyste nabożeństwo dziękczynne z odpisaniem „Te Deum”. Oprócz członków poselstwa polskiego, ambasadora francuskiego, francuskiego atache wojskowego, byli również obecni przedstawiciele korpusu dyplomatycznego, oraz liczna publiczność.

KRONIKA.

Kraków, 5 maja.

NASTĘPNY NUMER „NOWEJ REFORMY” z powodu dzisiejszego, uroczystego święta Walobostąpienia Płaskiego, ukazuje się w sobotę rano. Gdyby w międzyczasie nadeszły ważne informacje z Górnośląska, wydany będzie w piątek, w południowych godzinach, dodatek nadzwyczajny.

Z POWODU OBRZYMSKIEGO MATERJAŁU W SPRAWIE GORNOSLASKIEJ zmuszeni byliśmy odłożyć feljeton pisma K. Bartoszewicza, wiążący się z dzisiejszą uroczystością Napoleońską, do następnego numeru naszego dziennika.

DZIEŃ TRZECI MAJA przybrał w Krakowie, z powodu wypadków górnośląskich zgoła odmienny charakter od corocznych w tym dniu obchodów. Wybuch powstania na G. Śląsku gwałtownie ponad wszystkimi wspomnieniami i wywoływał nastój bardzo poważny.

Dzisiejsza uroczystość Napoleońska przywołała niewątpliwie na pamięć stare tradycje, wiążące Polskę z Francją i w chwili, dla nas tak poważnej, zacięni węzły przyjaźni i sojuszu Polski z Republiką francuską.

UROCZYSTY WIECZÓR ku uczczeniu rocznicy 3 maja odbył się w Ogólnym wojskowym Y. M. C. A. pod artystycznym kierunkiem p. Ludwiki Grodzkiej w obecności jenerałów Osieńskiego, Zapadłowieza, Truskowskiego, hr. Wielopolskiej prez. Czerw. Krzyża i licznie zebranych słuchaczy. Po słowie wstepnem p. Tłara nastąpił śpiew arystów opery pp. M. Misiejowajewskiej i Telini, gra skrzypcowa prof. Piłchoro, na fortepianie koncertowała pani Grodzka i młodzieźki Staś Walenta, deklarowała p. Hanerka. Rozpoczął i zakończył wieczór niedawno założony doskonały chór Związku urzęd. pocztowych i batuta dyr. Egnarda.

AKADEMIA KU CZCI NAPOLEONA. We czwartek 5 maja odbędzie się w auli uniwersyteckiej o g. 11½ uroczysta akademja ku uczczeniu stuletniej rocznicy śmierci Napoleona I. Człowieki, który pierwszy z obcych poruszył sprawę niepodległości Polski należy się od Polaków szczególnie wspomnie-

nie. Wyrazem tego będzie obchód czwartkowy, którego częścią stanowi uroczyste zebranie w Uniwersytecie.

Z POWODU UROCZYSTOŚCI NAPOLEOŃSKIEJ odbywają w pamięci ludu starszych wspomnienia o Francuzach napoleońskich, pozostałych na polskiej ziemi. Było ich kilku i w Krakowie. W małym domu przy ul. Małej i Felicianek (z którego pozostała tylko frontowa ściana jako mur składający węgł Kwiatkowskiego) mieszkał z żoną Wiktorją starsze Herteux, podobno kucharz Napoleona. Był to miły starszek, który łanując polszczyznę gawędził niestrudzenie o wielkim cesarzu, objaśniając przytem treść kilku o-lizaków, przedstawiających epizody z życia wielkiego cesarza. Syn jego był kucharzem Aleksandra I, a potem w Krakowie przy ul. św. Anny Nr 3, gdzie obecnie jest administracja naszego dziennika, założył hotel „Victoria”, nazwany tak od imienia matki zalodziciela. Córka Paulina była Felicianką, a mimo, iż była ciemną, wykonywała z wiosienią i kolorowymi paprodkami ładne krzyżki.

PORTRET DUCHOWY NAPOLEONA. Pod tym tytułem prof. Ludwik Tomasek wygłosił odczyt w Kolegium wykładowców naukowych dziesiąty dnia 5 maja o godz. 8 wieczór.

SPRAWY MIEJSKIE. W poniedziałek dnia 2 maja br. odbył się pod przewodnictwem wieoprezyd. miasta Rollego posiedzenie sekcji szkolnej Rady miasta, na którym uchwalono wnioski w sprawie nadania prezenty na posady nauczycielskie w szkołach im. Kolarńskiego, im. Adama Mickiewicza, im. Marii Konopnickiej, im. św. Florjana i im. Jana Śniadeckiego, dalej porozumie się otwarcia biblioteki powszechnej oraz zalatwienie szereg spraw administracyjnych.

POSIEDZENIE RADY M. KRAKOWA odbędzie się w piątek 6 bm. o godzinie 5 po południu.

SPRZEDAŻ RYZU I ZIEMNIAKÓW. Gmina M. Krakowa posiada w magazynach aprowizacyjnych przy ul. Warszawskiej parę wagonów doskonałego ryżu „Saigon”, który w cenę po 68 mk. za 1 kg. gotowa jest sprzedać uabywcom, sklepem rejonowych itp. w ilości od 100 kg. wwyż. Reflektanci zechcą zgłosić się do misj. Biura aprowizacyjnego w gmachu magistratu, gdzie po wplaceniu potrzebnej kwoty otrzymają asygnaty do magazynu.

Również gmina M. Krakowa sprzedaje od dnia dzisiejszego w swych kramach przy placu Drzewnym, Słowiańskim, Szczepańskim, Jabłonowskich, Wielopu, Wolnicy i w Podgórzu obok elektrowni miejskiej w czasie od godz. 2—6 po poł. ziemiaki po 6 mk. za 1 kg. Jedna osoba może kupić 25—300 kg. ziemiaków.

ZBIÓRKI PUBLICZNE. Magistrat zezwolił Komitetowi opiekuńczemu Domu pracy w Krakowie na a rozdanie zbiorów pieniężnych w dniu 5 maja br. na rzecz „Domu pracy”, oraz Towarzystwu opieki nad nieuleczalnymi w Krakowie w dniu 8 maja na rzecz Towarzystwa.

UROCZYSTE NABOZEŃSTWO STRZELECKIE — odbędzie się w sobotę dnia 7 bm. o godzinie 9½ rano w kościele N. P. Marij staraniem Krakowskiego Towarzystwa kurkowego, na które rada zawiadawcza zaprasza członków i obywateliwo krakowskie. W niedzielę dnia 8 bm. nastąpi uroczyste otwarcie strzelnicy, będące wstepem do uroczystości otwarcia strzelnicy krakowskiej.

WYCIĘCZKI STATKAMI DO TYSCA urządza Oddział Wioślarski Sokola Krakowskiego w niedzielę dnia 8 maja br. Statki wyruszą punktualnie o godz. 2½ po południu z przystanku Oddziału, ul. Zwierzyniecka 44 (dawniejszy przystanek kolei m. Zwierzynieckiej). Poprzednio o godz. 2 po poł. odbędzie się uroczyste otwarcie tegorocznego sezonu wioślarskiego w czem zgramolona publiczność wzięć będzie udział w wioślarskiej. Statkom towarzyszyć będą lodzie wioślarskie. Podeszą otwarcia, jak również na statku podeszą jazdy i na placu zabawy w Tyńcu przegrzane będą muzyka. Bilety jazdy tam i z powrotem w cenie po 120 mk. od osoby, nabywać będzie można w dniu wyjazdu na przystanku Oddziału. Powrót o zmierzchu.

Z TEATRU IM. SŁOWACKIEGO. Dzisiaj z rącej święta Napoleońskiej w Polsce, uroczyste przedstawienia „Ortęka” Rosland, poprzedzone hymnem i okolicznościowym przemówieniem. Po południu święta Komajta Flera i „Człowiek z Powrotem”. W piątek 6 bm. „Hamlet”. Przygotowywane na sobotę 7 bm. „Rozbicie” Bilińskiego, mają nową obsadę z julitem naszej sceny p. Wacławem Szyborskim w roli Dainsztorfskiego na czelo.

NOC JUBILEUSZOWA WACLAWA SZYMBORSKIEGO. Ubiecenne krakowskiej publiczności p. W. Sz

Zarówki metalowe
całowattowe.

Dostawa natychmiastowa.

Oferty na żądanie.

Sprzedaż hurtowna.

FERROWATT

PIERWSZORZĘDNE METALOWE
ZARÓWKI ELEKTRYCZNE
(oszczędnościowe) we wszystkich typach
Zasiegnęstwa i stałe biuro HENRYK DORTHEIMER Biuro techniczne
pokoje zaopatrzonej skład elektro-techniczne
Kraków — ulica św. Tomusza L. 8

Zarówki o drucie
spiralnym.

Dostawa natychmiastowa.

Oferty na żądanie.

Sprzedaż hurtowna.

82-8 3 0

„ZIARNO“

POLSKA WYTWÓRNIĄ CHLEBA „ZDROWIE“
SPÓŁKA AKCYJNA W KRAKOWIE.

Podwyższenie kapitału akcyjnego z Mkp. 7,000.000 na Mkp. 27,000.000
w drodze emisji 40.000 sztuk akcji po Mkp. 500 nom. wart.

Na podstawie uchwały Walnego Zgromadzenia akcjonariuszów Spółki z dnia 28-go lutego 1921 r. zatwierdzonej przez ministerstwo przemysłu i handlu, jakoteż ministerstwo skarbu — postanowieniem z dnia 25 marca 1921 L. 201 — przystępuje Rada nadzorcza Towarzystwa do rozpisanja

SUBSKRYPCJI

II-giej emisji w ilości 40.000 sztuk akcji po Mkp. 500 — nom. wart.

a to pod następującymi warunkami:

- 1) Dotychczasowym akcjonariuszom przysługuje prawo pierwszeństwa do poboru nowych akcji w ten sposób, że na każdą akcję z pierwszej emisji można pobrać jedną nową akcję;
- 2) Prawo pierwszeństwa poboru dla dawnych akcjonariuszów zgłoszone i wykonane być może najpóźniej do dnia 7 maja b. r., a to pod rygorem utraty tego prawa;
- 3) Przy korzystaniu z prawa poboru należy koniecznie przedłożyć potwierdzenia tymczasowe z I-szej emisji, które zostaną zaraz zwrócone po uwidocznieniu na nich dokonanego prawa poboru;
- 4) Kurs emisyjny wynosi dla dotychczasowych akcjonariuszów I-szej emisji, wykonywujących swoje prawo poboru Mkp. 550—, dla nowych zaś akcjonariuszów Mkp. 600—.
- 5) Przy zgłoszeniu uścić należy gotówką całą cenę kupna. Na wypadek nieprzydzielenia akcji, lub częściowego skreślenia przy reparycji, Spółka zwróci wpłacone kwoty do dnia 14-tu od daty zawiadomienia o przydziale, względnie skreślenia — wraz z 3% od dnia wpłaty;
- 6) Reparycję akcji II-giej emisji przeprowadzi Rada nadzorcza w najkrótszym czasie po zamknięciu subskrypcji, według swobodnego uznania;
- 7) Akcje nowej emisji uczestniczyć będą w zyskach Spółki na równi z akcjami I-szej emisji;
- 8) Nowe akcje (oryginalne sztuki) wydawane będą akcjonariuszom w swoim czasie po skonfekcjonowaniu sztuk, za zwrotem tymczasowych świadectw;
- 9) Termin ogólnej subskrypcji (bez prawa poboru) upływa z dniem 15-go maja 1921 roku i w tym dniu subskrypcja będzie bezwarunkowo zamknięta.

SUBSKRYPCJE PRZYJMUJĄ:

Spółka fakturowa, Kraków, ul. Podwałe 7.
Polski Bank Krajowy, filia w Krakowie, plac Szczepański 8.

Biurowo Spółki akcyjnej „Ziarno“, Kraków, Szczepańska 11.

Syndykat rolniczy, Kraków, plac Szczepański 6
Spółka akcyjna Handlu Ziemiopłodami w Warszawie, ul. Hipoteczna 5.

Z 80.000 marek i współpracą przystąpię jako spółnik do jakiegokolwiek interesu. Zgłoszenia pod „Prasa“ przyjmuje Administracja „N. Reformy“.

Korespondent, włada a y językami: polskim, niemieckim, czeskim, rosyjskim i francuskim, przyjmie posadę. — Zgłoszenia pod „Hel“, przyjmuje Administracja „Nowej Reformy“.

Stenografistka polsko-niemiecka pisząca biegle na maszynie, poszukuje zajęcia na godziny popołudniowe. Zgłoszenia pod „Nuty-nowane“ przyjmuje Administracja „Nowej Reformy“.

Autonomowej stenografistki z języka niemieckiego, piszącej biegle na maszynie, poszukuje firma Scharf i Ska, Kraków, ulica Zielona 5. Osobistego zgłoszenia od 10—1 przed południem.

Posadę wojskową zamieni na cywilną lub wojskową na prowincji, również w Kongresówce „Urządnicza Z“ poste restante Kraków.

Zdalnych akwizytorów

dla pozyskiwania ubezpieczeń od kradzieży, za wysoką prowizją przyjmie poważne Towarzystwo. Zgłoszenia z podaniem referencji pod „Ubezpieczenia od kradzieży“ przyjmuje Admin. „N. Reformy“.

Czytanie „Wolny Czarodziej“
pismo poświęcone sprawie odrodzenia wolności chrześcijańskiej. Cena z przesyłką 6 Mk. Okazy bezpłatnie. Redakcja: Warszawa, ul. Wileńska 19—15.

Amerykańską mąkę pszenną first clear, first clear durum, second clear

ryż, pszenicę, żyto, jęczmień, słonię, łój, wszelkie artykuły żywnościowe i płynne towary poleca z tułajskiego składu S. GUTSTEIN, Gdańsk, Rennerstrasse 11. Telefon 3956 i 6430. Zgłoszenia listowe pod „Kuchnia“ przyjmuje Administracja „Nowej Reformy“.

Harmonium dwugłosowe, o 10 rejestrach, okazanie do sprzedania. — Zgłoszenia listowe pod „Kuchnia“ przyjmuje Administracja „Nowej Reformy“.

Powóz vis-à-vis bardzo elegancki, na oliwnych osiach, skóra lądowa na budzie, do sprzedania. Ulica Bernardyńska L. 8. Rompała.

Zegarek damski złoty, 18-karatowy, do sprzedania. Wiadomość: w Administracji „Nowej Reformy“.

.. .. NAJSTARSZA FABRYKA W KRAJU

J. A. BACZEWSKI

refinaria spirytusu, fabryka likierów i wódek we Lwowie

! poleca swoje !
! znakomite !

LIKIERY i WÓDKI

jakości przedwojennej.

Do nabycia w pierwszorzędnych handlach delikatesów, restauracjach i kawiarniach.

ROK ZAŁOŻENIA 1782

POLSKI LLOYD - SPÓŁKA AKCYJNA

(TRANSPORT POLSKI)

Transportowanie ładem i wodą w obrębie państwa polskiego i zagranicą. — Ekspedycja. — Cienio. — Magazynowanie. — Ubezpieczenie transportów. — Warranty. — Finansowanie zakupów. — Komis. — Inkasso. Przewóz ładunków własnymi samochodami ciężarowymi.

JENERALNE ZASTĘPSTWO:

Włoskiego Towarzystwa żeglugi morskiej „LLOYD TRIESTENO“ oraz ake. Towarzystwa żeglugi rzecznej „LLOYD BYDGOSKI“

Główna Dyrekcja w Warszawie, przy Alejach Jerozolimskich 84. Telefony: 269-57 i 258-60, 209-88. ODDZIAŁ W KRAKOWIE, PRZY UL. DŁUGIEJ 82. TELEF. 159.

Na żądanie przewóz towarów automobilem własnym po cenach konkurencyjnych.

ODDZIAŁY WŁASNE:

Warszawa (Krajowy), ul. Długa 42, telefon 3807;
Warszawa (Zagraniczny), aleje Jerozolimskie 84;
Kraków, ul. Długa 82;
Łódź, ul. Andrzeja 6, dom własny;
Poznań, ul. Grochowe Łąki 5, dom własny;
Gdańsk, Schaferei 15, Lloyd Bydgoski, dom własny;
Rałom, ul. Lubelska 23;
Sosnowiec, ul. Modrzewjska 27;
Wilno, ul. Wielka 69;
Białystok, ul. Kupiecka 44a;
Równo, ul. Szosowa 95;
Pińsk, ul. Listowskiego 10;

KORESPONDENCI W KRAJU:

Lwów, Lublin, Toruń, Kalisz, Siedlca, Końskie, Szydłowiec, Skarżysko, Ostrowiec, Łomża, Grodno, Płock.

PRZEDSTAWICIELSTWA ZAGRANICĄ:

Amsterdam, Antwerpja, Berlin, Budapeszt, Bukareszt, Helsingfors, Konstantynopol, Kopenhaga, Krystjanja, Libawa, Londyn, New York, Paryż, Praga, Rewel, Sztokholm, Triest, Wiedeń, Zarych oraz w innych większych miastach świata.

TOWARY TEKSTYLNIE

poleca dla konsumów,
.. zrzeczeń i gmin ..

Apro wizacja miast, Sp. z o. o.

w Krakowie, Rynek główny, Pałac Spiski.

W myśl uchwały Komitetu wykonawczego Spółki, udziela się przy zakupie hurtownym rabat.

SAMOCOHODY CIĘŻAROWE FIATY TURYSKIE

i inne — zawsze na składzie, najtańsze, 1943 5 8

„ESHAPE“

W KRAKOWIE PIJARSKA 4

TANIO SPRZEDA!!!

duże amerykańskie maszyny do pisania „YOST“ i „REMINGTON“, firma „TRIUMF“ w Krakowie, ulica Lubicz 28 — telefon 3160. Najlepsze oryginalne szwajcarskie wstążki i kalki hurtownie i częściowo. Ceny fabryczne!

POSZUKIWANI ZASTĘPCY.

Fabryka aparatów do silnego prądu elektrycznego i materiałów instalacyjnych ma do nadania okręgami miejscowe zastępstwa dla swych wyrobów. Zgłoszenia zastępców zdolnych, mających stosunki z elektrykami i instalatorami, przyjmuje Administracja „Nowej Reformy“ pod „Elektro-fabryka“.

E. VIII 153/20/8.

Edykt licytacyjny.

Na wniosek Towarzystwa Wzajemnych Ubezpieczeń w Krakowie, jako strony egzekwującej, odwołuje się w niniejszym Edyktie przy ulicy św. Jana 12, w biurze Nr 49, II piętro, dnia 20 czerwca 1921 r. przed południem licytacja realności lwh. 693 gm. kat. Kraków-Wierzyńskie, składającej się z parceli gr. lk. 548/9 ogród owocowo-kwiatowy, o powierzchni 498 m. kw. i parceli bud. lk. 431, o powierzchni 151 m. kw. wraz z willą jednopiętrową. Wartość szacunkowa tej realności wynosi 2,580.000 Mkp. — Najniższa oferta 1,290.000 Mkp. Poniżej najniższej oferty sprzedaż nie nastąpi.

Sąd powiatowy cywilny, Oddział VIII, Kraków, dnia 19 kwietnia 1921 r.

Werkmistrz i przykrawacz

samodzielne sily, dla większego zakładu konfekcyjnego do natychmiastowego wstąpienia poszukiwani Pierwszeństwo mają ci, którzy już pracowali w tego rodzaju większych zakładach. Zgłoszenia wraz z podaniem wysokości żądanego wynagrodzenia uprasza się pod „Skrytka pocztowa 151, Kraków“.

ODDZIAŁ KRAKOWSKI

fabrycznego biura technicznego i sprzedaży
Tow. akc. fabryki maszyn „J. John“ w Łodzi

(budowa transmisyj, tokarek, wygiadziarek do tkaniny i papieru, kotłów „Strebła“ do ogrzewań centralnych i odlewów z żelaza) podaje do wiadomości P. T. Odbiorców, że od 1 maja b. r. adres jego będzie:

KRAKÓW, UL. BASZTOWA 24.

Sprzedam z wolnej ręki kamiełnicę 1-piętrową w Bochni, tylko Polakowi, katolikowi. Zgłoszenia: Policznik stacji Limanowa. 2829

DYREKTOR prywatnej instytucji poszukuje jednego lub dwóch pokoi umiarkowanych, możliwie z łożyciem łazienki. Wiadomość w biurze firmy Federowicz i Palngay, w Krakowie, ul. Podwałe 6. 2612 1 3

Agencja publiczna „ARGUS“
Rady nam. L. Trzaskowskiego
Kraków, ulica Grodzka 32, II piętro
ma do sprzedania po znizonych cenach kilka realności w Krakowie, gospodarstwa rolne, parcele budowlane i t. p. Najlepiej i najtańszej kupisz i sprzedasz w Agencji publicznej „ARGUS“, w Krakowie, ul. Grodzka 32, II p. 2615 1 10

Sprzedam parę nowych, damskich butów, czarnych, szwajcarskich i lakierków Nr 38 oraz mało noszonych parafetek białych, antylopowych i wyskich, czarnych, antylopowych, też Nr 38. Wiadomość: ul. Danajowska 6, II p., od godz. B, Nr drzwi XV, między godzina 1—2 po południu.

Dyplomowany inżynier chemii otwiera prywatny kurs chemii dla chemików, prakt. techników, Kurs są teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem technologii przemysłu chemicznego. — Zgłoszenia przyjmują z grzesnością biuro inżynierskie „Chemotechnika“, ulica Labics 15, telefon 2211. 2642

Pierwszorzędný Zakład krawiecki pod firmą Józef Bross ulica Pańska L. 9, przecznica Andrzeja Polackiego

przyjmuje zamówienia z materiałów dostarczonych i wykonuje dokładnie według ostatnich wzorów angielskich i amerykańskich. Ceny przystępne.

Tanie maszyny do pisania Najlepsze i najtańsze amerykańskie maszyny do pisania oraz wstążki do tychże są do nabycia w Agencji „Argus“, Kraków, ul. Grodzka 32, II p. 2271 4 0

Poszukuje zdolnej panny do biura. Ze steno-grafiają mają pierwszeństwo. Oprócz pensji ulgi aprowizacyjnej. Biuro: adres w biurze „Ruch“, ul. Szosa pańska 9.

Papiery listowe pocztówki artystyczne, albumy, ramki, portfele, karty do gry, poica skład papieru i galanterji. Michał Stomilny, Kraków, Szwajkowska 24. 41 23 25

„Matura“
Kraków, ul. Grodzka 32, II p. P. T. wojakowi, urzędnicy, oraz osoby z prowincji przygotowują się szybko i dokładnie do matury i egzaminów wstępnych z pomocą wykładów pisemnych, sporządzonych przez fachowych profesorów. Jedną z tego rodzaju instytucji w Polsce. Żądajcie bezpłatnych prospektów.